

Definitioner och förklaringar

Buffertfonder – AP-fonderna är allmänna pensionsfonder som funnits i Sverige sedan 1960-talet. De har ändrat karaktär, numrering och inriktning genom åren. De fem AP-fonderna (AP1-4 och AP6) är så kallade buffertfonder och ingår som en mindre del av inkomstpensions-systemets tillgångar. Sjunde AP-fonden förvaltar det fonderade kapitalet i premiépensionssystemet. Från och med 2009 och cirka 25 år framöver kommer utbetalade pensioner att överstiga inbetalade avgifter. AP-fonderna har till uppgift att dels utjämna svängningarna mellan pensionsavgifter och pensioner och dels att bidra med avkastning till pensionsystemet på längre sikt.

Buyout – Onoterade mogna bolag med en etablerad affärsmodell som skaffat sig en marknadsposition och har positiva kassaflöden. Anglo-saxiskt begrepp som har sitt ursprung i transaktionen när en investerare "köper ut" befintliga ägare i ett onoterat bolag.

Co-investering – När en LP, exempelvis AP6, har investerat i en fond och sedan investerar direkt i ett bolag tillsammans med fonden.

Compliance – Regelefterlevnad.

Corporate Governance – Bolagsstyrning. Ett samlingsbegrepp för frågor som rör hur bolag styrs. Centralt för corporate governance är förhållandet mellan olika bolagsorgan (stämma, styrelse, vd).

Direktinvestering – Vid en direktinvestering erhåller investeraren en ägarandel i form av aktier i det onoterade bolaget. Investeraren har därmed ett direkt ägande i bolaget.

Due diligence – En arbetsprocess och metod för att samla in och analysera information om ett företag eller en fond inför en eventuell investering.

ESG – Förkortning för "environment, social, governance" eller miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor.

EV/EBITDA – Beräknas som rörelsens värde dividerat med rörelseresultat (före avskrivningar, finansnetto och skatt).

EV/Sales – Beräknas som rörelsens värde dividerat med omsättning.

Fondinvestering (onoterade tillgångar) – Marknaden för fondinvesteringar utgörs av en mängd olika fondbolag med olika inriktning och profil. Ett fondbolag som avser etablera en ny fond och söker investerare till denna, genomför en så kallad fondresning. Den nya fonden har beloppsmässigt en viss storlek. De investerare (ex pensionsfonder, försäkringsbolag m fl) som anmäler sitt intresse, tilldelas en andel av den nya fonden. Investera- rarna utfäster, det vill säga förbinder sig att utbetala, ett belopp motsvarande deras andel. Om intresset är stort, kan det resultera i att en del investerare inte får investera hela det belopp som de ursprungligen önskat. Det kan även uppstå en situation där ett antal investerare inte får möjlighet att investera alls. Fonden har blivit övertecknad och det finns helt enkelt inte plats för alla investerare som vill delta. När andelarna i den nya fonden har fördelats, förklaras fondresningen som avslutad. De belopp som de olika investerarna har utfäst, betalas inte ut vid ett och samma tillfälle. I stället sker utbetalningar från investerare till fonden, i takt med att fonden köper bolag.

En typisk fond har en varaktighet i cirka tio år. Under denna tid investerar fonden i mellan 15-20 bolag. Dessa utvecklas i syfte att skapa ett högre värde. Fonden upphör när alla bolag är sålda och det investerade kapitalet, inklusive vinst, har fördelats mellan investerarna.

Fondkapital AP6 – Det grundkapital som tilldelades Sjätte AP-fonden vid starten tillsammans med ackumulerat resultat. AP6 bär sina egna kostnader. Vinster från investeringar återinvesteras löpande.

General Partner (GP) – fondbolaget som förvaltar fonden. Vanligt är att en GP har flera fonder.

Global Reporting Initiative (GRI) – Ett internationellt redovisningsramverk för organisationers ekonomiska, miljömässiga och sociala påverkan.

Governance – se corporate governance.

Hållbarhetsredovisning – Redovisning av hur bolag, fondbolag, pensionsfonder och andra investerare arbetar med ekonomiska, miljömässiga och sociala frågor.

ILPA – Institutional Limited Partners Association. Internationell branschorganisation för investerare i fonder.

Indirekt investering i onoterade bolag – Vid en fondinvestering erhåller investeraren ett indirekt ägande. Detta uppstår genom att investeraren erhåller en ägarandel i fonden som i sin tur investerar i onoterade bolag. Fonden är den formella ägaren till dessa bolag, medan investeraren i fonden har ett indirekt ägande till bolagen. Se även Fondinvestering.

Invest Europe – Europeisk branschorganisation för riskkapital (private equity). Här ingår buyout, venture och infrastruktur.

IPEV – International Private Equity and Venture Capital Valuation Board.

IRR – Internal rate of Return – Internränta. Beskriver avkastningen på en investering i form av en ränta.

Koldioxidavtryck – Ett koldioxidavtryck är ett mått på en investeringsportföljs koldioxidutsläpp och utgörs av den ägda andelen av portföljbolagens sammanlagda utsläpp.

Limited Partner (LP) – investerare i en fond, exempelvis AP6.

Management fee – Avser förvaltningsavgifter för drift av en fond.

Marknadsvärderat kapital – Noterade värdepapper värderade till marknadsvärde på bokslutsdagen och onoterade värdepapper värderade enligt IPEVs principer. Läs mer under not 1.

Onoterade tillgångar – Med detta avses främst onoterade bolag, det vill säga bolag som inte handlas på börsen.

Operativ andel % – Anger ägarandel i en private equity-fond oavsett juridisk konstruktion. Det juridiska ägandet redovisas i not 9.

Principles for Responsible Investment (PRI) – Sex principer, vilka investerare kan ställa sig bakom, som handlar om att införliva miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning i investeringsanalys, beslutsprocesser, riktlinjer och rutiner. Principerna initierades av FN och lanserades 2006.

Riskkapital eller Private Equity (PE) – ett svenskt respektive engelskt samlingsbegrepp för onoterade tillgångar. Vanligtvis åsyftas onoterade bolag (dvs de som inte handlas på börsen), dels enskilda onoterade bolag och dels fonder som investerar i onoterade bolag.

Private equity-fond – se Fondinvestering.

Resultat – Summa värdeförändringar, realiserade och orealiserade, och avkastning i form av räntor och utdelningar minskat med externa förvaltningsavgifter och interna kostnader.

Riskpremie – Den kompensation som en investerare kräver av en placering i till exempel aktier i stället för att placera i en riskfri tillgång.

Scope 1, 2, 3 – Vid beräkning av koldioxidutsläpp delas direkta och indirekta utsläpp in i tre grupper; Scope 1, 2 och 3. Scope 1 utgörs av direkta utsläpp från källor som ägs eller kontrolleras av den rapporterade enheten. Scope 2 utgörs av indirekta utsläpp från inköpt elektricitet, värme eller kyla. Scope 3 utgörs av övriga indirekta utsläpp som är en konsekvens av den rapporterade enhetens verksamhet, men som sker vid källor som ägs eller kontrolleras av en annan entitet, t.ex. utvinning av material och bränsle, transporter i leverantörs- eller kundled, avfallshantering etc.

Secondary – När en investerare i en fond vill sälja sin andel, innan dess att fonden är avslutad. Våldigt ofta innebär detta skräddarsydda upplägg där flera olika aktörer sammanförs. Secondary-transaktioner kan beskrivas som att en huvudaktör löser olika problem för ett antal investerare, samtidigt som det skapas nya möjligheter.

Strukturkapital – Ett företags eller en organisations gemensamma kunskapskapital samlat och dokumenterat i företags/organisationens system.

SVCA – Svenska riskkapitalföreningen.

UN Global Compact – Tio principer om företag och mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption, vilka företag kan ställa sig bakom, och som lanserades av FN 1999.

Uppförandekod – Styrelsen för AP6 har fastslagit och antagit en uppförandekod som beskriver de värderingar som gäller för verksamheten och som riktar sig till medarbetare, samarbetspartners och investeringar. Uppförandekoden kommuniceras aktivt till dessa grupper. Kärnområden som uppförandekoden omfattar:

- Medarbetares och intressenters utbildning och kunskaper
- Krav på affärspartners och innehav i företag och fonder
- Antikorruption, mutor och gåvor
- Mänskliga rättigheter och social rättvisa
- Miljöprinciper och miljöhänsyn
- Efterlevnad, dialog och konsekvenser/kontroll

Utfäst kapital – När en investerare beslutar sig för att investera i en fond, görs detta i form av ett bestämt belopp, en utfästelse. Det utfästa beloppet betalas inte ut vid ett och samma tillfälle. I stället betalas kapital ut i takt med att den aktuella fonden investerar i bolag. Se även Fondinvestering.

Venture – Nystartade bolag vars affärsidé vanligtvis kräver kapital över en längre tid innan bolaget lyckas etablera sig på marknaden och kan generera vinst.

Verkligt värde – Verkligt värde definieras som det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. I normalfallet innebär detta att noterade tillgångar värderas till köpkurs (marknadsvärde) och att verkligt värde på onoterade tillgångar uppskattas med hjälp av allmänt accepterade värderingsmodeller.